

آموزش کامل

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

جامع دین و زندگی

قابل استفاده برای دانش آموزان سال دوم
و سوم و چهارم دبیرستان
و داوطلبین کنکور
همراه سوالات کنکور سال های اخیر

www.ketab.ir

مؤلف:
مسلم بهمن آبادی

سرشناسه : بهمن‌آبادی، مسلم، ۱۳۵۱ -
 عنوان و نام پدیدآور : جامع دین و زندگی : قابل استفاده برای دانش‌آموزان سال دوم و سوم دبیرستان و پیش‌دانشگاهی و داوطلبین کنکور
 مشخصات نشر : تهران: سفیر خرد، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری : ۵۸۴ ص: ۲۲ × ۲۹ س. م.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۱۳۰-۱-۷
 وضعیت فهرست نویسی : فیپای مختصر
 یادداشت : فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۸۵۴۲۰۲

جامع دین و زندگی

مؤلف : مسلم بهمن‌آبادی
 کارشناسان علمی : امین اسدیان پور، سید احسان هندی، سکینه گلشنی
 ناشر : انتشارات سفیر خرد
 طرح جلد : حسن نساری
 چاپ و صحافی : صنوبر
 نوبت چاپ : اول (چاپ اول تا هفدهم این کتاب در انتشارات الگو به طبع رسیده است).
 تیراژ : ۲۵۰۰ نسخه
 قیمت : ۳۰۰۰۰ تومان
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۱۳۰-۱-۷

کلیه حقوق این اثر متعلق به انتشارات سفیر خرد است و هرگونه نسخه‌برداری و برداشت به هر صورت و شیوه به موجب بند ۵ از ماده‌ی ۲ قانون حمایت از ناشران قابل پیگرد است.

مرکز پخش: ابتدای خیابان دماوند - خیابان شهید منتظری - کوچه‌ی علیخانی - پلاک ۲۵

تلفن: ۰۲۱-۳۶۶۰۱۸۰۲

ارتباط با ما:

پیامک: ۰۲۱۳۶۶۰۱۸۰۲

safirekherad.pub@gmail.com

تقدیم به فرزندانم امیر حسین که رمز کامیابی‌های آینده‌اش، کوشش و تلاش مستمر امروز اوست. «وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى»

به تماشا سوگند و به آغاز کلام و به پرواز کیوتر از ذهن

واژه‌ای در قفس است ... (سهراب سپهری)

پُر از توأم و صمیمانه‌ترین و خالصانه‌ترین سپاس‌ها و ستایش‌ها را به درگاه بی‌کرائت تقدیم می‌کنم که با وجود تمامی ناملایمات و دشواری‌های راه، بیش‌تر از پیش مرا شرمسار الطاف بی‌دریغ خویش نمودی و دیگر بار توفیقی بزرگ نصیب ساختی تا بتوانم برای نهمین سال متوالی اندک اندوخته‌ی خود را در اختیار داوطلبان سخت‌کوش قرار دهم.

آینده‌سازان پرتوان این مرز و بوم که اگرچه در آغاز راهند ولی سراپا شوق و خواهش‌اند برای شکفته شدن و ساختن فردایی بهتر. نوجوانان و جوانان با انگیزه‌ای که برای رسیدن به آن دور دست‌هایی که فقط خودت می‌توانی می‌بینی، سخت می‌کوشند و در این سنگلاخ پر فراز و نشیب تنها از تو یاری می‌جویند و باور دارند آنچه را که تو بر خوردارشان می‌سازی، بهترین فرجام است. (وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ)

اواخر تابستان ۹۰ بود که کار نوشتن پاسخ تشریحی برای کتاب «جامع دین و زندگی» تازه تمام شده بود. و من همچنان درگیر و دار نوشتن کتاب دیگر (آیات و روایات) بودم که باخبر شدم کتاب «دین و زندگی» سال دوم تغییر کرده است. این خبر برای من شبیه یک شوک بود. کتاب، تازه کامل شده بود که باید تغییرش می‌دادم. حتی تصور انجام این کار هم برایم آزار دهنده بود. تمام پاییز و زمستان ۸۹ و بهار ۹۰ را با تألیف کتاب «آیات و روایات» و نوشتن ویرایش جدیدی بر کتاب «جامع دین و زندگی» گذرانده بودم. با وجود تمام سختی‌ها، دشوار بودن سؤالات دین و زندگی کنکور سراسری ۹۰ و خبر تغییر کتاب «دین و زندگی» سال سوم، مرا مصمم به نوشتن این کتاب کرد. کتاب باید طوری تألیف می‌شد که علاوه بر «جامع و کامل بودن» و داشتن «بیش‌ترین مطابقت با سؤالات کنکور»، به نیازهای داوطلبان عزیز پاسخ دهد. کار دشوار و طاقت‌فرسایی به نظر می‌رسید. چه روزهای سختی که تا ۲۲ ساعت نوشتن. و الان هم که بعد از یکسال و اندی نوشتن، در حال نگارش این مقدمه هستم، باورم نمی‌شود که این کتاب تمام شده باشد. فقط و فقط به لطف و یاری خدای بزرگ بود که کامل شد. «وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى»

و اما ویرایش و به روز رسانی هر ساله‌ی این کتاب نیز از زمان تألیف آن در سال ۸۶ تا تابستان ۹۳ در شش مرحله انجام شده است. پس از اینکه چاپ هفدهم و آخرین چاپ این کتاب در انتشارات الگو در دیماه گذشته به طبع رسید، به رویه‌ی سال‌های قبل، می‌بایست برای ویرایش و تکمیل آن، دست به قلم می‌شدم. مشغله‌ی کاری در ماه‌های پایانی سال، مجالی برای انجام این کار به من نداد. پایان یافتن بیش‌تر کلاس‌ها و شروع تعطیلات نوروز، بهترین فرصت برای انجام «ویرایش هفتم» کتاب بود. در فروردین و اردیبهشت و نیمه‌ی اول خرداد، مشغول بازخوانی و ویرایش «درسنامه‌ها» و «پیام‌های آیات و روایات» و اصلاح «تست‌های تألیفی» بودم. پس از برگزار شدن آخرین آزمون‌های جامع «سنجش»، «قلم‌چی» و «گزینه‌ی دو»، تست‌های برگزیده‌ی این آزمون‌ها را وارد کتاب کردم. و چون تعداد تست‌ها زیاد بود، چهار هزار تست از مجموع نزدیک به شش هزار تست کتاب، برگزیده شد. و کنکور ۹۴ نیز با همه‌ی اضطراب‌هایی که داشت، برگزار شد و سؤالات دین و زندگی آن بر خلاف چند سال اخیر، متعادل‌تر بود. پس از اضافه کردن تست‌های سراسری ۹۴ به آخر کتاب، حضور به موقع اساتید ارجمند، آقایان: اسدیان بور، هندی و سرکار خانم گلشنی و همچنین چند تن از دانش‌آموزان عزیزم در آخرین مرحله، کمک زیادی به ویرایش علمی و نهایی این کتاب نمود که لازم است از این عزیزان نهایت تشکر و قدردانی را به‌جا آورم.

هم اکنون نیز که ویرایش جدید این کتاب به پایان رسیده است و همچنان می‌بینم که سؤالات کنکور سال ۹۴، همانند سؤالات سال‌های قبل، با تست‌ها و مفاهیم این کتاب مشابهت زیادی داشته است، بر خود می‌بالم و در برابر خداوند بی‌همتا سر تعظیم فرود می‌آورم.

باید اذعان کنم که در تألیف این کتاب، رعایت موارد زیر در اولویت من بوده است:

۱- تمامی عبارت‌ها، نکات و مفاهیم کتاب‌های دین و زندگی سال دوم، سوم و چهارم، بدون حذف هیچ نکته‌ای، کاملتر، جامع‌تر و عمیق‌تر از کتاب درسی، به‌صورتی طبقه‌بندی شده، به زبانی ساده و در قالب نمودارهای درختی ارائه شده است تا داوطلبان گرامی در هر نقطه‌ای از ایران عزیز، با مطالعه‌ی این کتاب، حتی بدون نیاز به خواندن کتاب درسی، به آسانی بتوانند با عمق مطالب و مفاهیم هر درس آشنا شوند.

۲- در بخش آیات و روایات که حجم وسیعی از سؤالات مفهومی کنکورهای چند سال اخیر (۱۴ تا ۱۸ سؤال) را تشکیل داده‌اند، سعی شده است که ابتدا کلمات کلیدی هر آیه، با رنگی متفاوت مشخص شده و از بقیه‌ی متن متمایز شوند تا دانش‌آموزان عزیز از طریق آن کلمات با مفاهیم اصلی آیه ارتباط برقرار کنند و به سهولت آن مفاهیم را به خاطر بسپارند. در مرحله‌ی بعد پیام تمامی آیات و روایات، تا حد امکان به‌صورت «جامع و کامل»، «ساده و قابل فهم»، «مطابق با متن آن درس» و «متناسب با موضوع آن آیه» بیان شده است تا پاسخ‌گوی سؤالات دشوار این بخش باشد؛ به‌طوری‌که سؤالات دین و زندگی سال ۹۳ و ۹۴ در تمامی گروه‌های آموزشی، با پیام‌های آیات این کتاب مشابهت زیادی داشته است. در ادامه، مطالعه‌ی بخش «ارتباط‌ها»، «مشابهت‌ها» و «تناسب معنایی‌ها» که در آخر پیام آیات و روایات بیان شده است، کمک زیادی به یادآوری و دوره‌ی مطالب و موضوعات مهم دین و زندگی می‌نماید.

۳- پاسخ تمامی اندیشه و تحقیق‌ها، تفکر در آیات و... به صورتی کامل و مطابق با کتاب راهنمای معلم و نظر مؤلفین کتاب درسی نوشته شده است تا دانش‌آموختگان عزیز با آرامش خاطر و بدون نیاز به هیچ کتاب دیگری، به سؤالات این بخش (۱ تا ۳ سؤال) به درستی پاسخ دهند.

۴- پس از پایان هر درستم، نکات و مفاهیم آن درس در قالب سؤالات خط به خط و به صورت مفهومی و ترکیبی و به سبک کنکورهای سراسری چند سال اخیر طراحی شده است تا دانش‌آموزان محترم با پاسخ‌دادن به این سؤالات، علاوه بر دوره‌ی عمیق‌تر نکات و مفاهیم آن درس، با نحوه‌ی طرح سؤال از هر قسمت آن درس آشنا شوند و مهارت تست‌زنی خود را افزایش دهند.

۵- پس از سؤالات خط به خط و تألیفی، گلچینی از بهترین سؤالات آزمون‌های آزمایشی «سنجش»، «قلم‌چی»، «گزینه‌ی دو» و «آموزش و پرورش» که توسط اساتید مجرب کنکور طراحی شده‌اند و مشابه کنکور سراسری ۹۴ می‌باشند، انتخاب شده است تا دانش‌آموزان پرتلاش و باانگیزه، علاوه بر تسلط بیش‌تر بر هر درس و سنجش معلومات خود، با نکات مفهومی این سؤالات نیز آشنا شوند.

۶- پس از پاسخ‌دادن به سؤالات تألیفی و آزمون‌های آزمایشی و کسب آمادگی مطلوب، داوطلبان عزیز با کنکورهای سؤالات سراسری داخلی و خارج از کشور روبرو می‌شوند، تا با سبک کلی و نحوه‌ی طرح سؤالات سراسری در کنکورهای چند سال اخیر بیش‌تر آشنا شوند و نقاط ضعف خود را برطرف کنند.

و اما توصیه‌های خودمانی معلم و شاگردی برای کسب درصد بالای دین و زندگی:

اول: باید بری سراغ متن درس و ببینی اون درس درباره‌ی چه موضوعی میخاد صحبت کنه و قراره چی به شما یاد بده. تو این مرحله باید تمام نکات و مفاهیم هر درسی از «ب» «بسم الله» گرفته تا «نون» «پایان» اون درس رو خوب خوب یاد بگیری.

دوم: نباید یادت بره که وظیفه‌ی اصلیت یاد گرفتن مفاهیم و پیام‌های آیات و روایات هر درسه. که سؤالات سختی از این قسمت طرح میشه و بیش‌تر از پنجاه درصد از سؤالات کنکور سراسری مربوط به همین قسمته.

تو این مرحله خیلی باید دقت کنی. اول باید تمام پیام‌هایی که برای هر آیه نوشتیم رو عالی یاد بگیری. بعد متن درس و مفاهیمش رو که قبلاً خونده بودی و تأکید کرده بودم خوب خوب به ذهنت بسپری، رو الان باید بتونی با آیات اول اون درس ارتباط بدی.

سوم: وقتی سه تا کتاب رو تموم کردی، یا به مرحله‌ای رسیدی که می‌تونی بین موضوع‌های مختلف و آیات و روایات اون‌ها ارتباط برقرار کنی، باید این قسمتی که آخر پیام‌های بیش‌تر آیات و روایات و اشعار با عنوان «ارتباط» نوشته شده رو تمرین کنی. (پس یادت باشه از همون روز اول خوندن دین و زندگی نیازی به حفظ ارتباط‌ها نیست.)

چهارم: یک مهارتی که حتماً باید کسب کنی، تست زدن. اونقدر باید تمرین کرده باشی و تست زده باشی که در کمترین زمان بتونی به سؤالاتی مفهومی و کاملاً خلاقانه‌ی کنکور جواب درست بدی و این هدف حاصل نمی‌شود مگر با تست زدن‌های زیاد.

پنجم: برای پاسخ‌دادن به سؤالات این کتاب، اول از همه باید به سؤالات تألیفی جواب بدی. خود این سؤالات خصوصاً سال دوم و چهارم که به صورت خط به خط نوشته شده باعث میشه درس رو دقیق‌تر دوره کنی و مفهومی‌تر یاد بگیری. هرچند سؤالات بعضی درس‌ها خیلی زیاده ولی می‌تونی به صورت زوج یا فرد جواب بدی.

سؤالات تألیفی رو که جواب دادی بعد باید بری سراغ سؤالات آزمایشی «سنجش»، «قلم‌چی»، «گزینه‌ی دو» و «آموزش و پرورش». این سؤالات هم برگزیده است و هم نکته دار، خصوصاً سؤالات سنجش که نزدیک به سؤالات کنکوره. حتی گزینه‌های سؤالات رو هم به ذهنت بسپر که بعضی‌هاش عیناً تو کنکور تکرار میشه.

تو آخرین مرحله میری سراغ سؤالات سراسری. با حوصله این تست‌ها رو بزنی. اول صورت سؤال رو باید خوب بفهمی بعد به گزینه‌ها خوب فکر کن. سعی کن بفهمی منظور هر گزینه چیه. اون قدر این تست‌ها رو تمرین کن که با ادبیاتش آشنا شی.

ششم: حتماً یادت باشه پاسخ به سؤالات آیات و روایات هر درس باید آخرین سؤالاتی باشه که تو اون درس جواب میدی. یعنی اول سؤالات مربوط به به متن هر درس رو جواب بده. بعد که به مفاهیم درس مسلط شدی برو سراغ سؤالات چهار گزینه‌ای آیات و روایات اول درس.

هفتم: درسای مهم‌تر سال دوم: (۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۸، ۹، ۱۱، ۱۳ و ۱۵)، سوم: (۱، ۲، ۴، ۶، ۸، ۱۰ و ۱۲)، چهارم: (۳، ۴، ۵، ۶، ۸ و ۹) رو بارها و بارها تکرار کن.

لازم به توضیح است که دانش‌آموزان عزیز برای تسلط بیش‌تر بر پیام‌های آیات و روایات و اشعار هر درس، می‌توانند از کتاب «بررسی و تحلیل مفاهیم آیات و روایات» نیز که به زودی از همین انتشارات و به قلم اینجانب منتشر می‌شود، استفاده کنند. همچنین استفاده از کتاب «دین و زندگی موضوعی» که برای اولین بار موضوعات مهم دین و زندگی مانند توحید، معاد، انواع هدایت، قضا و قدر، علت و معلول، ضرورت و امکان معاد، طول تاریخ و پایان تاریخ و... را مطرح کرده است، می‌تواند کمک بزرگی برای جمع‌بندی و تسلط بیش‌تر بر مفاهیم دین و زندگی باشد.

در پایان از تلاش‌های بی‌دریغ همکاران ارجمندم، آقایان امین اسدیان‌پور، سید احسان هندی و خانم سکینه گلشنی و دانش‌آموزان عزیزم، شریفی، نیکبخت، زمانی‌فر، دل‌هنر و یوسفی که در ویرایش و به‌روزرسانی این کتاب زحمات زیادی را متحمل شدند، بی‌نهایت ممنون و سپاسگزارم. و از کمک‌های دلسوزانه‌ی کارکنان «نشر الگو» در سالیان گذشته و انتشارات «سفیر خرد» در تدوین این کتاب نهایت تشکر و امتنان را دارم. امید است تلاش کوچک این مجموعه گامی بزرگ باشد در جهت رسیدن به آرمان‌های بزرگی که از نوع رها شدن و پرواز می‌باشند.

فهرست

دین و زندگی ۲

درس اول - جلوه‌های حکمت و تدبیر	۲
درس دوم - با کاروان هستی	۱۴
درس سوم - سرمایه‌های انسان	۲۵
درس چهارم - خود حقیقی	۳۹
درس پنجم - پنجره‌ای به روشنایی	۴۷
درس ششم - آینده‌ی روشن	۶۳
درس هفتم - منزلگاه بعد	۷۵
درس هشتم - واقعه‌ی بزرگ	۸۶
درس نهم - فرجام کار	۱۰۰
درس دهم - اعتماد بر او	۱۱۳
درس یازدهم - دوستی با حق	۱۲۳
درس دوازدهم - فضیلت آراستگی	۱۳۷
درس سیزدهم - زیبایی عفاف	۱۵۲
درس چهاردهم - نظارت همگانی	۱۶۱
درس پانزدهم - کار و درآمد حلال	۱۷۴
درس شانزدهم - یاری از نماز و روزه	۱۸۷
درس هشتم - احیای ارزش‌های راستین	۲۹۶
درس نهم - خورشید پنهان	۳۱۰
درس دهم - در انتظار طلوع	۳۲۱
درس یازدهم - مرجعیت و ولایت فقیه	۳۳۳
درس دوازدهم - ویژگی‌های حکومت اسلامی	۳۴۴
درس سیزدهم - عزت نفس	۳۵۴
درس چهاردهم - زمینه‌های پیوند	۳۵۰
درس پانزدهم - پیوند مقدس	۳۷۴
درس شانزدهم - کانون مهر	۳۸۲

دین و زندگی ۴

درس اول - هستی‌بخش	۳۹۲
درس دوم - یگانه‌ی بی‌همتا	۴۰۵
درس سوم - حقیقت بندگی	۴۱۶
درس چهارم - در مسیر اخلاص	۴۳۳
درس پنجم - قدرت پرواز	۴۵۲
درس ششم - سنت‌های خداوند	۴۷۳
درس هفتم - بازگشت	۴۸۷
درس هشتم - پایه‌های استوار	۵۰۵
درس نهم - برنامه‌ای برای فردا	۵۲۴
درس دهم - زندگی در دنیای امروز	۵۳۹

ضمیمه «کنکور سراسری ۹۴» ۵۴۷

پاسخنامه کلیدی سؤالات ۵۶۳

دین و زندگی ۳

درس اول - بیداری	۲۰۲
درس دوم - هدایت مستمر	۲۱۸
درس سوم - معجزه‌ای از نوع کتاب	۲۳۰
درس چهارم - گستره‌ی رسالت پیامبر (ص)	۲۴۴
درس پنجم - تداوم رسالت	۲۵۹
درس ششم - جایگاه امامت	۲۷۴
درس هفتم - وضع فرهنگی و سیاسی عصر ائمه علیهم‌السلام	۲۸۵